

M
E
D
E
D
O
G
E
N

LEVEN

in vertrouwen

Pastorale brief van Mgr. A.H. van Luyn s.d.b.
Bisschop van Rotterdam

*Aan de jongeren van het Bisdome Rotterdam en allen die betrokken waren
bij de 33e Europese Ontmoeting van Taizé in Rotterdam,
de pelgrimage van vertrouwen op aarde.*

Colofon:

Uitgave Bisdome Rotterdam bij gelegenheid van 33e Europese Ontmoeting van Taizé in 2010

Fotografie: Peter van Mulken

Druk en vormgeving: Halewijn, Antwerpen

INLEIDING

Dagen vol ontmoeting, stilte, samen vieren en nadenken, van gastvrijheid en hard werken liggen achter ons. De Europese jongerenontmoeting van Taizé in Rotterdam is voorbij. Heel hartelijk dank aan iedereen die heeft deelgenomen of meegeholpen.

Allereerst de jongeren zelf, de gastgezinnen, de vrijwilligers van de gastkerken en allen die aan de ontvangst van jongeren hebben meegewerkt. Onze broeders en zusters van de Protestantse Kerk in Nederland en andere kerkgenootschappen. De burgemeester, het bestuur en vertegenwoordigers van vele diensten van de gemeente Rotterdam, vertegenwoordigers van Ahoy, vervoersmaatschappijen en andere dienstverlenende bedrijven. De vertegenwoordigers van de fondsen die deze ontmoeting financieel mede mogelijk hebben gemaakt.

Bijzonder dank ik de broeders van Taizé en de vele jonge mannen en vrouwen die met hen als vrijwilliger verbonden zijn, voor het initiatief om zoveel jongeren hier in Rotterdam in een sfeer van stilte, verdieping en gebed te ontvangen.

PELGRIMAGE

De pelgrimage van vertrouwen op aarde bracht meer dan 30.000 jonge mensen uit heel Europa op de been. Zij zijn vanuit hun dagelijkse leven op weg gegaan: op zoek naar elkaar en naar richting in hun leven, op zoek ook naar God.

Op weg gaan is het vertrouwde thuis verlaten, het avontuur tegemoet, een reis maken, kennismaken met andere culturen, steden ontdekken, andere mensen leren kennen. Maar op weg gaan werpt ons ook terug op onszelf, op onze eigen vragen. Hoe vind ik mijn weg in de toekomst? Welke opleiding is goed voor mij? Vind ik een baan? Waar kan ik wonen? Wie zijn mijn vrienden? Wie ben ik zelf eigenlijk? Waar kom ik vandaan en waar ga ik naartoe? Wat betekent geloven voor mij?

Tijdens deze pelgrimage hebben we elkaar ontmoet, zoals mensen door de eeuwen heen al doen: op weg naar een heilige plaats samen bidden dat het Licht van God over onze levensvragen mag schijnen. Zoals de drie koningen een ster volgden op weg naar de ontmoeting met de Heer in een vreemd land, zo volgden wij het licht tot middenin in Rotterdam. Zo komen we in het hart van ons eigen leven, samen met zoveel andere gelovige mensen. Biddend dat er antwoorden mogen komen die we als geschenk mee naar huis nemen voor ons hoofd, ons hart en onze handen.

Ontmoetingen kleuren deze pelgrimstocht. Voor de jongeren die naar Rotterdam kwamen, maar ook voor hen die vreemden in hun huis en in hun hart hebben ontvangen. Tijdens het samen eten, bij de workshops of zomaar op straat raakten we in gesprek over wat we meemaken in ons leven. Soms gebeurt het: dat je over de grenzen van taal en cultuur en verschillen van kerk en karakter herkenning ervaart. Dan worden vreemden vrienden, dan wordt mens-zijn gedeeld. Dan wordt onze zoektocht herkenbaar in vragen over studie of werk, over verlangen naar authentieke relaties, over ontmoeting met God. Wij worden meer mens in echte ontmoetingen, ook – en juist ook – in de ontmoeting met Jezus Christus, de Levende onder ons, die aanwezig is waar twee of drie mensen in Zijn naam bijeen zijn (Matteus. 18,20).

VERTROUWEN

Het vraagt moed om je zo open te stellen. Het vraagt om vertrouwen. Vertrouwen is in onze tijd een grote opgave.

Wie kan ik vertrouwen, hoe vind ik vertrouwen? Durf ik mijzelf te vertrouwen, kunnen anderen op mij rekenen? Waar vertrouwen we op als zoveel gebeurtenissen en berichten lijken te spreken van het tegendeel: van angst en wantrouwen? Er komt veel informatie op ons af: over terreurdreiging, over verandering van het klimaat, over milieuproblemen, over een falende overheid, over spanningen in onze buurt of stad. We weten dat er nog zoveel mensen zijn die overal op de wereld in armoedige of menonwaardige situaties leven. We horen steeds vaker van instituties en gezaghebbende personen – ook in de Kerk – die niet integer met middelen, goederen en met mensen omgaan.

Deze zaken zijn ingewikkeld en complex. Maar juist hierin begint onze zoektocht naar onszelf, naar wie we zijn. Hier start onze zoektocht naar levenszin, naar God, naar Zijn vertrouwen in ons. Ook als we ons afvragen waartoe het leven dient. Als gelovige mensen kunnen we deze vraag niet beantwoorden zonder in gesprek te gaan met Jezus Christus. Hij wil en kan ons leven nieuwe zin en perspectief geven. Deze Zoon van God, als kind gekomen, heeft ons voorgeleefd hoe wij in het leven kunnen staan: God en de mensen dienen, een weg ten leven gaan. God is Liefde, en wij willen geraakt worden door Zijn aanwezigheid. God stelt vertrouwen in ons, nog voor wij geboren zijn. Dat legt in ons een basis voor een leven in verbondenheid: ‘ubi caritas et amor, Deus ibi est.’ Waar vriendschap is en liefde, daar is God.

LIEFDE

De geloofsgemeenschap waartoe wij behoren is hierbij van belang. Als uitwisseling van geloofservaring en dialoog. Als plaats waar we God kunnen ontmoeten. Als een oase op de weg van het leven en als inspiratiebron voor geloof en vraagbaak voor het leven. Luisteren naar het Evangelie betekent vertrouwen hebben in Christus, die ons roept en zendt. Als je zó je leven vorm kunt geven, zul je ervaren dat God je draagt en je weg verlicht naar een zinvolle toekomst. Vertrouwen begint bij onszelf, maar meer nog bij God. Vertrouwen is een kwestie van geloof. De eeuwen door blijkt God steeds opnieuw trouw te zijn, barmhartig en rechtvaardig in al wat Hij doet (Psalm 117,2).

Tijdens de Taizé-ontmoeting hebben we vertrouwen ervaren, waren er ontmoetingen met Christus en met elkaar. Vertrouwen gaat hand in hand met liefde, trouw, betrokkenheid, geloof, genegenheid, intimiteit en respect. Gelovig kunnen we zeggen dat dat vertrouwen ons wordt geschonken, ons overkomt en ons tot onze bestemming zal voeren. Plaatsen aandoen, zoals Rotterdam tijdens deze jaarwisseling, om op adem te komen, om stil te staan, om stilte te vinden, is daarom van levensbelang.

STILTE

In de vieringen van Taizé, ook in Ahoy en in de gastkerken tijdens de Europese ontmoeting, hebben we ervaren dat het een aantal minuten volledig stil kan worden. Voor de meeste Nederlandse jongeren die Taizé-vieringen bijwonen, is die stilte een intense ervaring. We zijn het niet gewend om minuten lang stil te zitten, zonder iets te zeggen, zonder naar muziek te luisteren, zonder dat er om ons heen lawaai of achtergrondgeluid is. Die stilte kan zelfs ongemakkelijk voelen: allerlei vragen en gedachten schieten door je hoofd. In eerste instantie lijkt het alleen maar drukker en onrustiger te worden. Dat is een ervaring die ook de profeet Elia doormaakte (1 Koningen 19): Elia ontmoet God in de stilte van een zachte bries, maar die koelte komt pas nadat er een sterke stormwind, een aardbeving en zelfs een vuur voorbij zijn geraasd. Ook wij kunnen ons verliezen in allerlei zaken en zorgen, voordat wij zelf stil kunnen worden. Dan ontstaat er ruimte in ons hart en in ons hoofd. Iedere mens is in zijn diepste ervaring eenzaam. Maar eenzaam hoeft niet te betekenen dat je alleen bent. In de stilte worden we op onze eenzaamheid teruggeworpen, op ons alleen-zijn. Tegelijk kunnen we in die stilte God ontmoeten, iets ervaren van de God-met-ons, Emmanuel, die ons in Jezus toezegt: 'Ik ben met jullie, alle dagen' (Matteus 28,20). Ook voelen we ons verbonden met de anderen om ons heen, die met ons stil zijn.

Ongeacht wie we zijn en wat we zijn, God zegt tot ieder van ons: 'Ik zal er zijn voor jou. Wat je ook doet, waar je ook heen gaat, wat er ook gebeuren zal in je leven, Ik ben bij je, als bron van liefde en leven waar je op kunt vertrouwen.' Het is geen garantie voor succes, geen verzekering dat we niet geconfronteerd zullen worden met pijn en verdriet. Maar Gods belofte geeft ons wel een vaste bodem onder onze voeten, is een kracht die ons draagt, een liefde die bij ons blijft, ons leven lang, zelfs door de dood heen. Die belofte nodigt ons uit om te blijven vertrouwen en te hopen, om voluit te leven, om een houding van liefde te tonen, waar we ons steeds weer in kunnen en moeten oefenen. Om het met een lied van Taizé te zeggen:

In de Heer vind ik heel mijn sterkte,
in mijn God de vreugdezang.
Gij die mijn bevrijding bewerkt,
op U vertrouw ik en ken geen angst.

VERANTWOORDELIJKHEID

Geloven is ook verantwoordelijkheid nemen voor de maatschappij waarin wij leven en die wij samen opbouwen naar de toekomst toe. Het evangelie vraagt van ons te leven uit liefde voor God en uit liefde voor onze medemensen. God vraagt van ons Zijn liefde te beantwoorden door ons medeverantwoordelijk te tonen voor anderen en werken van barmhartigheid te verrichten in solidariteit met de armen (Matteus 25). Heel Gods boodschap kan worden samengevat in de woorden: God beminnen met heel je hart en je naaste liefhebben evenzeer als jezelf (Matteus 22,34-40). Gaan met God is delen in Zijn perspectief, is Hem ontmoeten in mens en wereld, is – in liefde – verantwoordelijkheid nemen voor anderen. Dit dubbelgebod van de liefde betekent ontdekken dat het leven gave én opgave is: door God geschonken leven, dat geleefd wordt op de manier zoals Hij van ons vraagt. God doet een persoonlijk appèl op ons allen. We mogen erop vertrouwen dat de Heilige Geest, de Helper en Trooster, ons steeds weer in herinnering brengt wat Jezus ons geleerd heeft (Johannes 14,26) en ons leidt op de weg van de liefde (Galaten 5,22-23), de enige weg die niet doodloopt (1 Korintiërs 13,1-3).

† ΑΓΓΑ
ΜΗΝ
ΑΠ
ΟΕΙ
ΤΟ

† Ω
Σ
Ε
Λ
Α

TOT SLOT

De Europese ontmoeting in Rotterdam is voorbij, maar de jongeren die vanuit verschillende kerken en verschillende landen elkaar deze dagen hebben ontmoet, hebben verbondenheid ervaren. Mogen ook allen die rond de gastkerken hebben samengewerkt, op die positieve ervaring voortbouwen. De pelgrimage van vertrouwen gaat verder. Ieder van ons vervolgt zijn of haar pelgrimstocht, op zoek naar wat goed leven is: voor onszelf, voor de mensen om ons heen en voor alle mensen die onder moeilijke omstandigheden leven. Zo beginnen we het nieuwe jaar in het geloof en in het groeiend vertrouwen op 'Jezus, die is het licht in ons leven, die nimmer toelaat dat het duister tot ons spreekt.' 'Wie mij volgt, gaat zijn weg niet in de duisternis, maar zal het ware levenslicht bezitten' (Johannes, 8,12). Deze houding van vertrouwen kunnen we steeds weer inoefenen: door de stilte te zoeken in de drukte van alledag, door open te staan voor de ontmoeting met Christus, met een medemens die op onze weg komt. Deze internationale jongerenontmoeting mag hiervoor een begin zijn, de komende Wereldjongerendagen die deze zomer in Madrid gehouden worden, kunnen een nieuw hoogtepunt van ontmoeting en verdieping zijn.

Pelgrimeren is een oeroud christelijk gebruik. Jezus is zelf het voorbeeld van de pelgrim. Hij stuurde Zijn leerlingen de wereld in om twee aan twee op weg te gaan. Zij namen niets mee en vertrouwden op de goedheid van andere mensen (Lucas 10, 3-5). Ik wens jullie toe dat je vol vertrouwen op weg mag blijven gaan, zoekend naar een goed, gelovig, liefdevol leven. Weet je gezien door Jezus Christus, weet je gedragen door de gemeenschap van gelovigen, laat je raken door ontmoetingen met anderen in het vertrouwen op God, die onze bron en levensadem is. Als Emmausgangers van deze tijd zijn wij tochtgenoten van de Verrezen Heer: onze gids, ons leven (Lucas 24).

Vaya con Dios: ga met God!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. van Luyn', with a long, sweeping horizontal stroke at the end.

+ Adrianus H. van Luyn s.d.b.
Bisschop van Rotterdam
12 januari 2011

Bisdom Rotterdam